

Wstęp

Od początków istnienia ludzkości rodzina stanowi podstawową i niezastąpioną strukturę życia społecznego. Pełni rolę pierwszej i najważniejszej przestrzeni rozwoju człowieka, w tym jego sfery duchowej, będąc kluczowym środowiskiem przekazywania wartości, norm moralnych oraz kształtowania zdrowych postaw i relacji interpersonalnych. W rodzinie zachodzi proces pierwotnej socjalizacji, formowanie tożsamości narodowej oraz kształtowanie postaw obywatelskich, które mają bezpośredni wpływ na jakość życia publicznego. Pomimo niespotykanego do tej pory poziomu cyfryzacji współczesnego świata, jego następczej atomizacji i dehumanizacji, rodzina nie traci swojej fundamentalnej roli społecznej. Wręcz przeciwnie – w obliczu wyzwań takich jak globalizacja, indywidualizacja życia społecznego, negatywne zmiany demograficzne (zwłaszcza spadek dzietności i w konsekwencji starzenie się społeczeństw) oraz niebezpiecznych prób redefiniowania ugruntowanych ról i porządku społecznego – znaczenie rodziny ujawnia się ze wzmożoną intensywnością, co pociąga za sobą konieczność prowadzenia pogłębionej refleksji naukowej.

Wobec złożoności, dynamiki zmian i wielowymiarowości zjawisk dotyczących rodziny konieczne staje się podejmowanie systematycznych oraz pogłębionych badań z zakresu familiologii, realizowanych z perspektywy interdyscyplinarnej. Jednakże refleksja naukowa nad rodziną nie może ograniczać się wyłącznie do opisu aktualnego stanu rzeczy, lecz powinna zmierzać w kierunku obiektywizowanej analizy zachodzących procesów oraz formułowania wniosków o charakterze aplikacyjnym. W tym kontekście szczególne znaczenie ma służebna rola nauk o rodzinie wobec samych rodzin będących podmiotem analiz. Prowadzone badania powinny inspirować działania praktyczne, kierunkować politykę prorodzinną i prospołeczną oraz oddziaływać na decyzje administracyjno-rządowe, a także dostarczać narzędzi pomocnych w rozwiązywaniu problemów współczesnych rodzin. Nauka o rodzinie, zachowując standardy metodologiczne winna koncentrować się na rzeczywistych i bieżących potrzebach badanych środowisk, służąc im skuteczną pomocą oraz promować ideę wielopokoleniowości. Niniejszy numer „Studiów nad rodziną”, który oddajemy do Państwa rąk, wpisuje się we wspomnianą problematykę dowodząc, że pogłębiona analiza naukowa dotycząca rodziny jest nie tylko interesującym procesem poznawczym, ale przede wszystkim wyrazem odpowiedzialności świata akademickiego za przyszłość narodu jako „wielkiej rodziny rodzin”.

Redakcja